

УДК 327.57:343.326(443.611+493-25)

Теракти в Парижі та Брюсселі: спільне і відмінне

О.С. ВОНСОВИЧ

ПРАТ «Українсько-Польський вищий навчальний заклад «Центрально-Європейський університет», м. Київ, Україна

Авторське резюме

Стаття присвячена дослідженню спільних та відмінних особливостей терактів у Парижі та Брюсселі в 2015 та 2016 рр. Теракти засвідчили слабкість системи європейської безпеки в контексті захисту своїх громадян від загрози № 1 у світі. Високий рівень демократичності та ліберальності не дозволив ефективно використати силові інструменти в процесі боротьби з тероризмом, що стало результатом того, що терористи безперешкодно змогли дістатись до місця здійснення своїх актів і реалізувати їх. Визначено, що спільними особливостями є наступні: і в Парижі, і в Брюсселі теракти були вчинені представниками терористичної мілітаристської групи «Ісламська держава Іраку та Леванту» (ІДІЛ); місця скоєння терактів; зброя терористів; військові підрозділи Франції та Бельгії є учасниками збройного конфлікту в Сирії на боці сирійської опозиції і ведуть боротьбу проти ІДІЛ; терактів було декілька. Доведено, що відмінності полягають в наступному: в Парижі, окрім вибухівки, начиненої цвяхами, також було використано автоматичну зброю та гранати, а в Брюсселі – тільки вибухівку; Франція є більш активною у боротьбі з тероризмом на міжнародній арені і всіляко виступає проти насилля щодо людства, тому тут теракт можна розцінювати як удар по демократичних та гуманітарних цінностях; Бельгія є «політичним серцем» Європейського Союзу, а тому терористичний удар по ній можна розцінювати як удар по політичній системі ЄС; в Парижі теракт передбачалось нанести, окрім населення, і по високопосадовцях в особі Ф. Олланда та В. Штайнмайера, а в Брюсселі – тільки по мирному населенню.

Ключові слова: теракти; ІДІЛ; європейська система безпеки; Париж; Брюссель; Європейський Союз; національна безпека

Acts of terrorism in Paris and Brussels: common and different

O.S. VONSOVYCH

Private Joint Stock Company « Ukrainian-Polish institution of higher education» «Central European University», Kyiv, Ukraine

Abstract

The article investigates the common and distinctive features of the terrorist attacks in Paris and Brussels in 2015 and 2016. The attacks have confirmed the weakness of European security system in the context of the protection of its citizens from the threat № 1 in the world. The high level of democracy and liberalism are not allowed to use power instruments effectively in the fight against terrorism, which was the result of the fact that the terrorists were able to freely access to the place of their acts and to implement them. It was determined that the common features are the following: in Paris and in Brussels, the attacks were carried out by terrorist militaristic group «The Islamic State of Iraq and the Levant» (ISIL); the places of commission of terrorist acts; guns of terrorists; military units of France and Belgium are parties of the armed conflict in Syria on the side of the Syrian opposition and struggle against ISIL; there were a few terrorist attacks. It is proved that the differences are as follows: in Paris, in addition to explosives, packed with nails, also were used automatic weapons and grenades, but only explosives in Brussels; France is more active in the fight against terrorism in the international arena and in every way opposed to violence against humanity, so there is a terrorist attack can be seen as a blow to the democratic and humanitarian values; Belgium is a «political heart» of the European Union that's why the terrorist attack on it can be seen as a blow to the political system of the EU; in Paris, the attack was supposed to apply except for the population and for high officials in the name of F. Hollande and F. Steinmeier, and in Brussels – only civilians. conducting effective public diplomacy by means of virtual diplomacy. In the context of the establishment of the global information society the key target groups must be: Diasporas, foreign media (including bloggers), investors, influential foreign politicians and officials, virtual communities. The most active and effective policy on the work with these target audiences today is conducted by the USA.

Keywords: terrorist attacks; ISIL; European security system; Paris; Brussels; European Union; national security

Теракты в Париже и Брюсселе: общее и отличительное

А.С. ВОНСОВИЧ

ЧАО «Украинско-Польское высшее учебное заведение «Центрально-Европейский университет», г. Киев, Украина

Авторское резюме

Статья посвящена исследованию общих и отличительных особенностей терактов в Париже и Брюсселе.

© О.С. Вонсович, 2016

селе в 2015 і 2016 гг. Теракти удостоверили слабость системы европейской безопасности в контексте защиты своих граждан от угрозы № 1 в мире. Высокий уровень демократичности и либеральности не позволили эффективно использовать силовые инструменты в процессе борьбы с терроризмом, что явилось результатом того, что террористы беспрепятственно смогли добраться к месту осуществления своих актов и реализовать их. Определено, что общими особенностями являются следующие: и в Париже, и в Брюсселе теракты были совершены представителями террористической милитаристской группы «Исламское государство Ирак и Леванта» (ИГИЛ); места совершения терактов; орудия террористов; военные подразделения Франции и Бельгии являются участниками вооруженного конфликта в Сирии на стороне сирийской оппозиции и ведут борьбу против ИГИЛ; терактов было несколько. Доказано, что отличия состоят в следующем: в Париже, кроме взрывчатки, начиненной гвоздями, также было использовано автоматическое оружие и гранаты, а в Брюсселе – только взрывчатка; Франция является более активной в борьбе с терроризмом на международной арене и всячески выступает против насилия в отношении человечества, поэтому здесь теракт можно расценивать как удар по демократическим и гуманитарным ценностям; Бельгия является «политическим сердцем» Европейского Союза, а потому террористический удар по ней можно расценивать как удар по политической системе ЕС; в Париже теракт предполагалось нанести кроме населения, и по высоким должностным представителям в лице Ф. Олланда и Ф. Штайнмайера, а в Брюсселе – только по мирному населению.

Ключевые слова: теракты; ИГИЛ; европейская система безопасности; Париж; Брюссель; Европейский Союз; национальная безопасность

Постановка проблеми. Основною проблемою, яку досліджує автор у даній статті, – є визначення спільних та відмінних особливостей терактів у Парижі та Брюсселі для з'ясування специфіки боротьби проти тероризму з боку країн-членів Європейського Союзу. Дослідження даної проблеми є актуальним на сьогоднішній день, з огляду на активізацію терористичної діяльності в світі, зокрема на теренах Європейського Союзу.

Аналіз досліджень і публікацій. В даній статті автором були використані матеріали вітчизняних і зарубіжних електронних ЗМІ, так як вони містять актуальну інформацію щодо останніх змін і подій у контексті досліджуваної проблематики.

Мета дослідження – дослідити спільні та відмінні особливості терактів у Парижі та Брюсселі.

Виклад основного матеріалу. Теракти в Парижі та Брюсселі, які відбулись відповідно в 2015 та 2016 рр., засвідчили слабкість системи європейської безпеки в контексті захисту своїх громадян від загрози № 1 у світі. Це стало черговим викликом для Європи після 2004 і 2005 рр., коли мали місце схожі теракти в Мадриді та Лондоні. Але, на жаль, після цього не були розроблені та застосовані на практиці необхідні превентивні методи і підходи щодо попередження такого роду дій. Результатом цього знову стали людські жертви. Високий рівень демократичності та ліберальності не дозволив ефективно використати силові інструменти в процесі боротьби з тероризмом, що стало результатом того, що терористи безперешкодно змогли дістатись до місця здійснення своїх актів і реалізувати їх. Така ситуація говорить про наявність ряду вад та слабких місць у системі європейської безпеки, а також низький рівень підтримки з боку Організації Північноатлантичного договору. Все це в своїй сукупності підтверджує тезу про те, що на сьогоднішній день тероризм є однією з найбільш серйозних загроз безпеці, проти якої ще не винайдено ефективних засобів протидії.

Для визначення спільних і відмінних особливостей терактів у Парижі та Брюсселі, ав-

тор пропонує дати їм загальну характеристику.

Теракти в Парижі являють собою серію терористичних актів, що відбулися 13 та 14 листопада 2015 року в X та XI округах Парижа та місті Сен-Дені. Майже одночасно відбулися кілька інцидентів: вибухи біля стадіону «Стад де Франс», де проходив товариський матч між збірними Франції та Німеччини, на якому був присутній президент Ф. Олланд, розстріл відвідувачів ресторану, а також інцидент із заручниками в театрі Батаклан. Загалом загинуло не менше 129 осіб [7]. У X окрузі Парижа жертвами нападу на ресторан «Le Petite Cambodge» та в барі Le Carillon, що знаходиться в будівлі навпроти, стали щонайменше 26 осіб [8]. За попередніми даними, вбито близько 100 людей у концертному залі Батаклан (на 1500 місць), в якому проходив концерт групи Eagles of Death Metal. Поліція провела вночі штурм приміщення із заручниками. За повідомленням газети Le Parisien, терористи розстрілювали людей у залі з автоматичної зброї та вигукували «Аллах акбар» та «Це за Сирію» [12]. Під час матчу збірної Франції та Німеччини біля стадіону Стад де Франс було чути три вибухи, від яких загинуло щонайменше троє осіб: вибухнули газові балони, начинені цвяхами, та гранати [10]. Президент Франції Ф. Олланд та німецький міністр В. Штайнмайер, які були присутні на матчі, були евакуйовані зі стадіону [11]. Щонайменше 10 людей стали жертвами або постраждалими від вибуху в барі, розташованому неподалік від стадіону. Президент Франції оголосив надзвичайний стан на всій території країни, наказав перекрити кордони та привести збройні сили в стан повної боєготовності [9]. Префектура поліції міста Парижа терміново звернулася до населення з нагальним проханням не виходити з дому, посилити безпеку громадських закладів та зупинити всі громадські заходи. За розпорядженням префектури поліції Парижа було закрито цілу низку ліній метро.

Реакція європейської та світової спільноти на ці теракти, в основному, зводилась до висловлення співчуттів і бажання надати необхідну до-

помогу. Важливим в цьому була відсутність надання необхідної силової підтримки та допомоги для того, щоб по «гарячих слідах» відстежити і затримати терористів. Результатом цього стало те, що вони безперешкодно залишили місця злочину і ще певний час переховувались. За цей період вони могли здійснити ще ряд терактів, які б завдали величезної шкоди. Це є свідченням не підготовленості та відсутності практичного досвіду боротьби з тероризмом, що призводить до людських жертв та страждань.

Що стосується терактів у Брюсселі, то вони відбулись у формі серії з трьох вибухів у брюссельському аеропорту Завентем та на станції метро Мелбик 22 березня 2016 року, класифіковані службами безпеки Бельгії як терористичні акти за четвертою, найвищою категорією. Близько восьмої ранку у брюссельському аеропорту відбулися два вибухи: перший поряд із стійками реєстрації American Airlines та Brussels Airlines, другий поряд з кафетерієм Starbucks. Після вибухів керівництво аеропорту негайно розпочало евакуацію пасажирів та персоналу, всі рейси було скасовано [2]. Згодом в аеропорту було виявлено ще одну бомбу, яка не розірвалась [1]. Через годину після першого вибуху, між станціями Мелбик та Шуман, у середньому вагоні потяга терорист-смертник здійснив наступний вибух. Після вибуху, брюссельський метрополітен припинив свою роботу. Відповідальність за напади у Брюсселі взяло на себе угруповання «Ісламська держава» [3]. В ході розслідування було виявлено, що терористи застосували у вибухових пристроях цвяхи і скло. Схожі бомби використовували сьогодні терористи під час нападу в аеропорту та на станції метро. На тлі повідомлень про вибухи в Брюсселі після зростання від початку торгів обвалились ціни на нафту[6].

Реакція європейської та світової спільноти, як і у випадку із Парижем, зводилась до декларативних заяв і висловлення співчуттів, а не до надання реальної допомоги. Знову тут мала місце «розслабленість» місцевих спецслужб та відповідних силових органів, які, до речі, до терактів отримували неодноразово застереження від міністра безпеки і юстиції Нідерландів А. ван дер Стера та від влади Туреччини [5]. За шість днів до брюссельських терактів Нідерланди отримали застереження щодо братів ель-Бакрауї від ФБР [5]. І. ель-Бакрауї знаходився в американському списку терористів з 25 вересня 2015 року. Влада Нідерландів передала ці відомості бельгійським колегам 17 березня 2016 р. Влада Бельгії заявила, що ніяких даних про терористів від Нідерландів не отримувала. Ця байдужість, як і в першому випадку, призвела до людських жертв та побічних наслідків.

На підставі вищевикладеного, можна визначити аналіз спільні та відмінні особливості цих терактів.

Спільним є те, що і в Парижі, і в Брюсселі теракти були вчинені представниками терористичної мілітаристської групи «Ісламська держава Іраку та Леванту» (ІДІЛ). Це говорить про те, що

активні прояви терористичної діяльності на теренах Європейського Союзу стають дедалі частішими внаслідок відсутності відповідної силової протидії. Причиною цього є також і збільшення за останні роки чисельності нелегальних мігрантів з країн Близького Сходу та Африки, які продовжують прибувати до Європи. Серед них, маскуючись під мігрантів, прибувають і представники терористичних організацій, які на місцях починають засновувати свої осередки. Ефективної практичної протидії цьому немає, відтак це створює достатньо серйозну проблему для сфери безпеки. Якщо раніше терористична діяльність певною мірою маскувалась, то тепер вона здійснюється відкритим способом, переважно через мережу Internet та засоби масової інформації. Так, наприклад, 27 березня 2016 р. ІДІЛ опублікувала звернення одного з бойовиків, організатора групи «Sharia4Belgium» Х. Шаїба з погрозами нових терактів у Європі. Воно починається з попередження французькою мовою про те, що теракти в Брюсселі були лише «прелюдією» [4]. Він заявив, що теракти в Парижі нібито нічому не навчили європейців. «Поки ви будете вбивати мусульман своїми F-16, ми будемо вбивати ваших людей», – сказав Шаїб [4]. Як ми бачимо, це звернення було проігноровано бельгійським урядом та спецслужбами, і результати не змусили себе довго чекати.

Також спільним є місця скоєння терактів. По-перше – це столиці держав. І недаремно були обрані саме вони: метою було завдання удару «в серце» ЄС, особливо щодо Брюсселя, де розташовані штаб-квартири та головні органи Європейського Союзу та НАТО. По-друге, всі вони являють собою осередки великого скупчення людей, де не тільки легко загубитись терористам і пронести вибухівку, але й завдати сильного удару по цивільному населенню, внаслідок чого отримати велику кількість жертв. Такі місця обираються не випадково: все заздалегідь чітко планується, прораховується, визначаються найменші дрібниці. Відсутність необхідних заходів безпеки в цих місцях дала змогу терористам безперешкодно реалізувати свої плани.

Схожими є і знаряддя терористів. І в першому, і в другому випадку вони являли собою вибухові пристрої, начинені цвяхами. Недаремно було обрано саме таку зброю – вона має великий радіус ураження і може завдати серйозних поранень великій кількості людей. Для цього необов'язково мати багато боезарядів – достатньо мати декілька і розташувати їх у максимально вигідних місцях. Ця зброя, також має і компактний вигляд, за рахунок чого її можна пронести в будь-яке місце і легко змонтувати.

Ще однією спільною рисою є те, що військові підрозділи Франції та Бельгії є учасниками збройного конфлікту в Сирії на боці сирійської опозиції і ведуть боротьбу проти ІДІЛ. Така політика була відразу негативно сприйнята «Ісламською державою», яка неодноразово закликала припинити бойові дії проти неї і погрожувала своїми діями у відповідь. Така інформація, як уже згадувалось вище, не була взята до уваги

французькими та бельгійськими спецслужбами і втілилась у терористичні акти на їх території.

Спільним є й те, що цих терактів було декілька. Це обумовлено демонстрацією рішучості щодо реалізації своїх задумів з боку терористів. Також це стало демонстрацією слабкості систем національної безпеки Франції та Бельгії, які виявились неготовими і нездатними активно протидіяти терористичним актам за рахунок відсутності ефективних практичних інструментів та засобів. Забрало і досвіду проведення антитерористичних заходів з метою запровадження необхідних превентивних кроків щодо попередження проявів тероризму. Відносно відмінностей цих терактів, то можна визначити такі. В Парижі, окрім вибухівки, начиненої цвяхами, також було використано автоматичну зброю та гранати, а в Брюсселі – тільки вибухівку. Це дає підстави зробити висновок про те, що Парижу передбачалось завдати більшого удару, ніж Брюсселю з точки зору людських жертв.

Відмінним є й те, що Франція є більш активною у боротьбі з тероризмом на міжнародній арені і всіляко виступає проти насилля щодо людства. Також вона є членом так званого «європейського золотого трикутника», куди, окрім неї входять Велика Британія та Німеччина. Це три найбільш впливові країни Європейського Союзу, під егідою яких здійснюється внутрішня та зовнішня політика. Тому тут теракт можна розцінювати як удар по демократичних та гуманітарних цінностях. Бельгія є «політичним серцем» Європейського Союзу, а тому терористичний удар по ній можна розцінювати як удар по політичній системі ЄС.

Відмінністю є і той факт, що в Парижі теракт передбачалось нанести і по високопосадовцям в особі Ф. Олланда та В. Штайнмайера, а в Брюсселі – тільки по мирному населенню. Причиною цього, на думку автора, є доведення ідеї терористів, що на найвищому рівні відсутній захист по відношенню до таких посад, як президент та міністр закордонних справ, а також відсутній необ-

хідний високий рівень захисту щодо цивільного населення. Результатом цього є слабка увага з боку національних урядів щодо питань спеціального захисту високих посадових осіб з боку відповідних органів та структур, а також свого населення особливо в найбільш уразливих місцях.

Висновки. Як можна бачити із вищенаведеного, більшою є кількість спільних особливостей терактів у Парижі та Брюсселі. Це говорить про те, що для боротьби із тероризмом на теренах Європейського Союзу потрібно об'єднувати зусилля для вироблення спільної практичної стратегії, яка б містила силові елементи та засоби ефективної протидії.

Запровадження кооперативного підходу є невід'ємною частиною комплексного плану дій країн-членів Європейського Союзу по боротьбі з тероризмом. Важливим аспектом в цьому є вирішення проблеми нелегальної міграції та вжиття відповідних заходів. Не менш важливим є приділення більшої уваги з боку урядів щодо питання практичної боротьби з тероризмом. Це не повинно обмежуватись лише зовнішнім виміром (участь у міжнародних антитерористичних коаліціях, проведення спеціальних антитерористичних операцій, міжнародна миротворча діяльність). Потрібно, насамперед, посилювати внутрішній вимір, особливо щодо стану національної безпеки. Важливим є продовження процесу реформування системи європейської безпеки, яка, як засвідчили теракти в Парижі та Брюсселі, не є ефективною в контексті протидії тероризму.

Теракти в Парижі та Брюсселі засвідчили те, що тероризм залишається «загрозою номер один» для Європейського Союзу та Європи в цілому. Виходячи з цього, ефективним засобом боротьби проти нього, в перспективі, буде консолідація національних силових потенціалів країн-членів ЄС, а також активне практичне залучення зовнішньої підтримки та допомоги з боку провідних регіональних і міжнародних безпекових організацій та інституцій.

БІБЛІОГРАФІЧНІ ПОСИЛАННЯ:

1. В аеропорту Брюсселя сталися два вибухи [Електронний ресурс] // Hromadske.tv. – Режим доступу: <http://www.hromadske.tv/world/v-aeroportu-bryusselya-stalis-dva-vibukhi/> (22.03.2016). – Назва з екрана.
2. Вибухи в Брюсселі: усі подробиці трагедії [Електронний ресурс] // Дзеркало тижня. – Режим доступу: http://dt.ua/WORLD/vibuhi-v-bryusseli-usi-podrobici-203248_.html (22.03.2016). – Назва з екрана.
3. «ІД» взяло відповідальність за вибухи в Брюсселі [Електронний ресурс] // BBC Україна. – Режим доступу: http://www.bbc.com/ukrainian/politics/2016/03/160322_brussels_explosions_ms (22.03.2016). – Назва з екрана.
4. ІД назвала теракти в Брюсселі «прелюдією» і обіцяє нові терористичні акти [Електронний ресурс] // Українські новини. – Режим доступу: <http://ukranews.com/news/203978.IG-nazval-terakti-v-Bryussele-prelyudiy-i-obeshchayut-novie-terroristicheskie-akti.uk> (27.03.2016). – Назва з екрана.
5. Нідерланди попереджали Брюссель про терористів-смертників [Електронний ресурс] // Racurs.ua. – Режим доступу: <http://ua.racurs.ua/news/69047-niderlandy-poperedzaly-brussel-pro-terorystiv-smertnyukiv> (30.03.2016). – Назва з екрана.
6. Ціни на нафту впали на повідомленнях про вибухи в Брюсселі [Електронний ресурс] // УНІАН. – Режим доступу: <http://economics.unian.ua/energetics/1296691-tsini-na-naftu-vpali-na-povidomlennyah-pro-vibuhi-v-bryusseli.html> (22.03.2016). – Назва з екрана.
7. Paris attacks: Bataclan and other assaults leave many dead [Electronic resource] / BBC News. – Access: <http://www.bbc.com/news/world-europe-34814203> (14.11.2015). – Title from screen.
8. Paris In Lockdown As Attack Accomplices Hunted [Electronic resource] // Sky News. – Access: <http://news.sky.com/story/1587373/paris-in-lockdown-as-attack-accomplices-hunted> (14.11.2015). – Title from screen.

9. Phipps C., Rawlinson K. Paris attacks kill more than 120 people – as it happened [Electronic resource] // The Guardian. – Access: <http://www.theguardian.com/world/live/2015/nov/13/shootings-reported-in-eastern-paris-live> (14.11.2015). – Title from screen.
10. Retour sur le déroulement des attaques terroristes meurtrières à Paris. RFI. Access: <http://www.rfi.fr/france/2min/20151113-plusieurs-fusillades-cours-paris-victimes-bataclan-charonne> (13.11.2015). – Nom de l'écran.
11. Sulzer, A. Explosions près du Stade de France: Hollande exfiltré du match France-Allemagne. L'express. Access: http://www.lexpress.fr/actualite/societe/fait-divers/une-fusillade-dans-le-10e-arrondissement-de-paris_1735709.html (13.11.2015).
12. VIDEOS. Attentats à Paris : ce que l'on sait des six attaques. Le Parisien. Access: <http://www.leparisien.fr/faits-divers/au-moins-six-attaques-ont-touche-paris-vendredi-soir-13-11-2015-5273917.php#xtref=https%3A%2F%2Fwww.facebook.com%2F> (13.11.2015).

Стаття надійшла до редакції 06.03.2016

REFERENCES:

1. V aeroportu Bryusselya stalys' dva vybukhy [At Brussels Airport, two explosions occurred]. Access: <http://www.hromadske.tv/world/v-aeroportu-bryusselya-stalis-dva-vibukhi/> (22.03.2016). (in Ukrainian).
2. Vybukhy v Bryusseli: usi podrobytsi trahediyi [Explosions in Brussels, all the details of the tragedy]. Dzerkalo tyzhnya. Access: http://dt.ua/WORLD/vibuhi-v-bryusseli-usi-podrobici-203248_.html (22.03.2016). (in Ukrainian).
3. «ID» vzyalo vidpovidal'nist' za vybukhy v Bryusseli [«ID» took responsibility for the bombings in Brussels]. BBC Ukrayina. Access: http://www.bbc.com/ukrainian/politics/2016/03/160322_bryussels_explosions_ms (22.03.2016). (in Ukrainian).
4. ID nazvala terakty v Bryusseli «prelyudiyeyu» i obitsyaye novi terorystychni akty [ID called terrorist attack in Brussels «prelude» and promised new terrorist attacks]. Ukrayins'ki novyny. Access: <http://ukranews.com/news/203978.IG-nazval-terakti-v-Bryussele-prelyudiyey-i-obeshchayut-novie-terroristicheskie-akti.uk> (27.03.2016). (in Ukrainian).
5. Niderlandy poperedzhaly Bryussel' pro terorystiv-smertnykiv [Netherlands Brussels warned of suicide bombers]. Racurs.ua. Access: <http://ua.racurs.ua/news/69047-niderlandy-poperedzhaly-brussel-pro-terorystiv-smertnykiv> (30.03.2016). (in Ukrainian).
6. Tsiny na naftu vpaly na povidomlenniyakh pro vybukhy v Bryusseli [Oil prices fell on reports of explosions in Brussels]. UNIAN. Access: <http://economics.unian.ua/energetics/1296691-tsini-na-naftu-vpali-na-povidomlenniyakh-pro-vibuhi-v-bryusseli.html> (22.03.2016). (in Ukrainian).
7. Paris attacks: Bataclan and other assaults leave many dead. Access: <http://www.bbc.com/news/world-europe-34814203> (14.11.2015). – Title from screen.
8. Paris In Lockdown As Attack Accomplices Hunted. Sky News. Access: <http://news.sky.com/story/1587373/paris-in-lockdown-as-attack-accomplices-hunted> (14.11.2015).
9. Phipps, C., Rawlinson, K. Paris attacks kill more than 120 people – as it happened. The Guardian. Access: <http://www.theguardian.com/world/live/2015/nov/13/shootings-reported-in-eastern-paris-live> (14.11.2015).
10. Retour sur le déroulement des attaques terroristes meurtrières à Paris. RFI. Access: <http://www.rfi.fr/france/2min/20151113-plusieurs-fusillades-cours-paris-victimes-bataclan-charonne> (13.11.2015). – Nom de l'écran.
11. Sulzer, A. Explosions près du Stade de France: Hollande exfiltré du match France-Allemagne. L'express. Access: http://www.lexpress.fr/actualite/societe/fait-divers/une-fusillade-dans-le-10e-arrondissement-de-paris_1735709.html (13.11.2015).
12. VIDEOS. Attentats à Paris : ce que l'on sait des six attaques. Le Parisien. Access: <http://www.leparisien.fr/faits-divers/au-moins-six-attaques-ont-touche-paris-vendredi-soir-13-11-2015-5273917.php#xtref=https%3A%2F%2Fwww.facebook.com%2F> (13.11.2015).

Вонсович Олександр Сергійович – кандидат політичних наук

ПрАТ «Українсько-Польський вищий навчальний заклад «Центрально-Європейський університет»

Адреса: 01030, м. Київ, вул. Рейтарська, 19А

E-mail: sefinrof@ipnet.ua

Vonsovych Oleksandr S. – PhD in political science

Private Joint Stock Company «Ukrainian-Polish institution of higher education» «Central European University»

Address: 19A, Reitarska Str., Kyiv, 01030, Ukraine

Вонсович Александр Сергеевич – кандидат политических наук

ЧАО «Украинско-Польское высшее учебное заведение «Центрально-Европейский университет»

Адрес: 01030, г. Киев, ул. Рейтарская, 19А